

9. Shapoval T. O. Analiz suchasnykh tekhnolohii u khoreohrafiï: vid kontseptsii do realizatsii. Zhytomyr : ZhDU, 2021. 200 s.
10. Yaremenko A. V. Informatsiina kultura i tantsiuvalne mystetstvo: vyklyky suchasnosti. Ternopil : Vyd-vo
11. TNPU, 2021. 210 s

UDC [793.3+008]:001.895

THE MUTUAL INFLUENCE OF CHOREOGRAPHIC ART AND THE INFORMATION-CULTURAL SPHERE: TRANSFORMATIONS, INNOVATIONS AND PERSPECTIVES

Bronovytskyi Ivan – Master's degree student of the Department of Choreography,
Rivne State University of the Humanities

The purpose of the work is a comprehensive analysis and research of the interaction between choreographic art and the information and cultural sphere, with an emphasis on transformations, innovations and perspectives.

Research methodology. A review of existing scientific works, articles, books and studies related to choreographic art and the information-cultural sphere was carried out, which included the analysis of theoretical approaches to the study of the interaction between art and cultural media, as well as modern trends and innovations for these purposes. *Research results.* An overview of modern theoretical models describing the interaction between choreographic art and the informational and cultural sphere was conducted. The main theoretical approaches to this topic are studied. The literature analysis showed that choreographic art and media have a mutual influence, where technological innovations in the media contribute to the development of new forms of choreography, and choreography, in turn, introduces new elements into media content. It was found that there is a close relationship between the development of technologies and the evolution of choreography. Innovations in the media make it possible to create new formats of performances that change the perception and realization of choreographic works.

Concrete examples of successful integrations of choreographic art and media technologies, including virtual performances and media art projects, were analyzed. Successful projects such as virtual performances, interactive installations and video art are explored, which show new possibilities and formats for choreographic art. The integration of choreography with media technologies allows creating new artistic formats that expand the possibilities of belief and audience engagement.

Scientific novelty. For the first time, forms of new interactions between choreographic art and media technologies, which have not been explored in detail in the existing scientific literature, are identified and systematized, including interactive and virtual performances, as well as new formats of media content that set choreographic elements. A new model of the integration of choreography and media technologies has been developed, which demonstrates how media can influence the development of new choreographic styles and forms, as well as how choreographic performances adapt to modern media platforms. This model makes it possible to better reveal the mechanisms of this influence and changes in key factors of success. A detailed analysis of the transformations of choreographic art under the influence of media innovations was carried out, which allows us to identify new trends and directions in the development of choreography. This includes using the latest technologies to create new artistic formats and ways of presentation.

The practical significance of the research lies in the creation of new forms of choreography that integrate media technologies such as virtual reality, interactive installations and digital performances, allowing choreographers to experiment with new formats and expand the boundaries of traditional productions. The results can be applied to the development of new cultural projects and festivals that combine choreographic art and media technologies, allowing cultural institutions to attract new audiences and support innovation in the arts.

Key words: choreographic art, information and cultural sphere, media technologies, virtual performances, interactive installations, digital art, transformations in choreography, media art, cultural innovations, socio-cultural influence, new art formats, technologies in art, cross-cultural integration, media platforms, artistic experiments.

Надійшла до редакції 15.09.2024 року.

УДК 793.3+681.842-044.962

СИНТЕЗ ХОРЕОГРАФІЧНОГО ТА АУДІОВІЗУАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА

Олександр Федоров – здобувач ОС «Магістр» спеціальності 024 «Хореографія»,
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне
<https://doi.org/10.5281/zenodo.14592501>
sanyatygero@gmail.com

Досліджуються основні принципи та підходи до синтезу хореографічного та аудіовізуального мистецтва, що дозволяє створювати нові форми художнього вираження. Проаналізовано взаємодію танцю та відео-артів у сучасному мистецькому процесі, звертаючи увагу на технічні й естетичні аспекти такого поєднання. Особливу увагу приділено ролі цифрових технологій у розробці інноваційних підходів до хореографії та аудіовізуального мистецтва, а також впливу цього синтезу на сприйняття глядача.

Ключові слова: синтез мистецтв, хореографія, аудіовізуальне мистецтво, відео-арт, цифрові технології, художнє вираження.

© Федоров О., 2024 р.

Постановка проблеми дослідження. Основною проблемою, яку розглядає автор статті, є недостатньо досліджена взаємодія хореографічного та аудіовізуального мистецтва в умовах стрімкого розвитку цифрових технологій. Хоча синтез цих двох мистецьких напрямів відкриває нові можливості для створення унікальних художніх творів, адже існує брак систематизованих знань і методологічних підходів до реалізації такого синтезу на практиці. Автор прагне заповнити цю прогалину, пропонуючи аналіз сучасних тенденцій та потенційних проблем, з якими стикаються митці при поєднанні хореографії та аудіовізуального мистецтва.

Аналіз публікацій з теми дослідження. Зважаючи на той факт, що запропонована тема є відносно новою для українських хореографів, інтерес до неї не спадає. Так, у статті І. Якимчук «Синергетика в сучасному українському хореографічному мистецтві» розглядається взаємодія різних мистецьких форм, зокрема хореографії та візуальних мистецтв [11]. О. Левенець у наукових дописах «Інтерактивність у сучасній хореографії» [5] досліджує нові підходи до хореографії, включаючи інтеграцію цифрових технологій та аудіовізуальних елементів. Б. Галас у науковій розвідці «Мультимедійні технології у сценічному мистецтві» розглядає можливості використання мультимедійних технологій у театральних і хореографічних постановках [1]. О. Загребельна у монографії «Танець і технології: нові горизонти в сучасній хореографії» [3] аналізує вплив технологічних інновацій на розвиток хореографії та їхнє поєднання з відео-артом. І. Довженко у науковій статті «Сучасна українська хореографія в контексті мультимедійного мистецтва» [2] розглядає синтез хореографії та аудіовізуальних елементів у контексті сучасних українських постановок. Однак ракурс бачення цієї проблеми є невичерпним.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасне мистецтво перебуває на перехресті різних напрямів, що надає йому нових можливостей для вираження. Зокрема, синтез хореографії та аудіовізуального мистецтва стає все більш популярним серед митців, що прагнуть створювати інноваційні форми творчості. Завдяки цьому поєднанню з'являються унікальні художні твори, що захоплюють глядача не лише візуально, але й через кінетичний рух та аудіо-ефекти. У статті розглянуто основні принципи та підходи до синтезу хореографічного та аудіовізуального мистецтва, що дозволяють досягати гармонійного поєднання різних мистецьких елементів і створювати нові форми художнього вираження.

Синтез мистецтв, як відомо, є процесом інтеграції різних художніх форм і виражальних засобів із метою створення єдиного цілого. У контексті хореографічного та аудіовізуального мистецтва синтез передбачає об'єднання танцю, відео, звуку, світла та інших елементів мультимедійного мистецтва. Основною метою такого синтезу є досягнення нових художніх ефектів і форм вираження, які не можуть бути досягнуті окремими мистецькими напрямками.

Один із ключових принципів синтезу хореографії та аудіовізуального мистецтва полягає в тому, що рух танцю повинен доповнюватися візуальними образами, створеними за допомогою відео- чи світлових ефектів, що може бути досягнуто через синхронізацію рухів танцюристів із змінами візуальних елементів на екрані або в просторі сцени. Використання сучасних цифрових технологій дозволяє митцям інтегрувати різні елементи хореографії та аудіовізуального мистецтва на новому рівні. Наприклад, використання проєкційних систем, програмного забезпечення для обробки відео та звуку, а також інтерактивних платформ дозволяє створювати складні мультимедійні інсталяції, де танець і аудіовізуальні ефекти тісно взаємодіють [1; 78].

Важливою умовою успішного синтезу є досягнення композиційної єдності між різними елементами мистецтва, що означає, що всі складові – рух, звук, відео, світло – повинні «працювати» разом для створення цілісного художнього твору. Митцям необхідно ретельно планувати структуру твору, щоб уникнути хаосу та забезпечити логічний розвиток художньої ідеї.

Імпровізація є одним з основних підходів, що дозволяє створювати унікальні та непередбачувані поєднання хореографії та аудіовізуального мистецтва. Танцівники та художники можуть експериментувати з рухами та візуальними ефектами в реальному часі, створюючи живі виступи, які постійно змінюються та адаптуються до глядача. На противагу імпровізації, структурований підхід передбачає ретельне планування та репетиції, де кожен елемент твору продуманий та відпрацьований заздалегідь. Цей підхід особливо ефективний для створення складних мультимедійних творів, де необхідна точна синхронізація між танцем і аудіовізуальними ефектами.

Із розвитком цифрових технологій з'являється можливість залучати глядачів до активної участі у створенні мистецького твору. Інтерактивні інсталяції, де глядачі можуть впливати на рухи танцівників або на зміну аудіовізуальних ефектів, стають все більш популярними. Такий підхід дозволяє створювати унікальні твори, де глядач стає співтворцем. Концептуальні засади синтезу хореографічного та аудіовізуального мистецтва базуються на взаємодії двох різних, але взаємодоповнюючих форм вираження. Інтеграція виразних засобів у хореографії та аудіовізуальному мистецтві є ключовим аспектом, який

дозволяє створювати багатогранні та комплексні художні твори. Хореографія використовує рух тіла, ритм, простір та час як основні інструменти виразу. Рухи танцюристів створюють візуальні образи, які можуть передавати емоції, настрій та наратив. Ритм задає темп і структуру танцю, а простір і час визначають, як і де рухи відбуваються, що створює динаміку та послідовність у виконанні [3; 105].

Аудіовізуальне мистецтво додає до цих елементів звук, зображення, монтаж і спецефекти, що значно розширює виразні можливості хореографії. Звук може підсилювати емоційний вплив танцю, додавати глибину і нюанси до кожного руху. Зображення, що включають у себе різні візуальні ефекти, можуть створювати додатковий контекст й атмосферу, доповнюючи хореографічні композиції. Монтаж дозволяє обирати найбільш виразні кадри і поєднувати їх у послідовність, що підсилює драматичний ефект та акцентує увагу на важливих моментах. Спецефекти, такі як графічні елементи, освітлення та анімація, можуть створювати нові візуальні та сенсорні враження, додаючи фантазійності й інноваційності до хореографічного твору. Разом ці елементи дозволяють передати емоції та наративи з більшою глибиною і деталізацією. Замість того, щоб обмежуватися лише рухом і музикою, інтеграція аудіовізуальних засобів створює багатопланові художні твори, де кожен елемент доповнює інший, створюючи цілісне і вражаюче мистецьке переживання. Такий підхід відкриває нові можливості для хореографів та режисерів, дозволяючи їм експериментувати з формою і змістом, розширювати межі традиційного мистецтва і створювати унікальні, незабутні вистави для глядачів [11; 241].

Технічні аспекти взаємодії танцю та відео-арту відіграють вирішальну роль у створенні гармонійного твору. Використання сучасних технологій дозволяє інтегрувати відео-арт у хореографічні постановки на більш високому рівні. Завдяки проєкціям, інтерактивним системам та спеціальному програмному забезпеченню, художники можуть створювати багатовимірні простори, де танець і відео не лише існують поруч, а переплітаються, підсилюючи один одного. До прикладу, танцівники можуть взаємодіяти з відеопроєкціями в реальному часі, що створює ілюзію взаємодії з віртуальними об'єктами або навіть цифровими аватарами. Такі технічні рішення не лише збагачують візуальну складову, але й підкреслюють рухи танцівника, роблячи їх більш виразними та емоційно насиченими.

З іншого боку, естетичні аспекти синтезу танцю та відео-арту лежать у площині пошуку нових форм вираження, які б могли передати концептуальну ідею твору. Взаємодія цих двох мистецьких форм дозволяє створювати нові метафори і символи, що важко досягнути у традиційній хореографії або відео-арті окремо. Танцювальні рухи, синхронізовані з відеообразами, можуть створювати враження, що танцівник не лише виконує хореографію, а й взаємодіє з простором та об'єктами, що існують лише на екрані, що підкреслює пластичність тіла та його здатність адаптуватися до різних художніх контекстів. Крім того, поєднання відео-арту з танцем дозволяє художникам «грати» з часом та простором. Використання монтажу, уповільнення або прискорення рухів, а також зміна перспективи зйомки дозволяє створювати нові візуальні наративи, що розкривають тему твору з різних боків [5; 209].

Важливим естетичним аспектом є також питання гармонії між танцем і відео-артом. Для досягнення цього митці повинні ретельно продумувати композицію кожного елемента твору, щоб жоден із них не домінував над іншим, а доповнював і підсилював його. Наприклад, кольорова гама відео та його стиль повинні відповідати настрою танцю, а музика підкреслювати динаміку руху. Важливо також враховувати контраст між реальністю та віртуальністю, який може бути використаний як естетичний прийом для посилення емоційного ефекту. Зрештою, саме завдяки гармонійному поєднанню всіх цих елементів створюється цілісний художній твір, який сприймається як єдине ціле, а не набір окремих компонентів.

Таким чином, взаємодія танцю та відео-арту у сучасному мистецькому процесі відкриває нові можливості для експериментів і пошуку інноваційних форм вираження. Технічні аспекти дозволяють розширити межі можливого, використовуючи сучасні технології для створення складних мультимедійних інсталяцій. Естетичні ж аспекти забезпечують глибину і змістовність художнього твору, що впливає на глядача на багатьох рівнях. Разом ці мистецькі напрями створюють синергію, що дає можливість появи нового виду мистецтва, що одночасно збагачує хореографію й відео-арт.

Цифрові технології суттєво вплинули на розвиток сучасного мистецтва, відкриваючи нові горизонти для творчого самовираження. Вони дозволили митцям не лише вдосконалювати традиційні форми, але й створювати абсолютно нові художні напрями, зокрема у хореографії та аудіовізуальному мистецтві. Синтез цих мистецьких форм на основі цифрових технологій став одним із найпотужніших інструментів для створення інноваційних творів, що суттєво змінюють сприйняття глядача [2; 114].

Однією з головних ролей цифрових технологій у хореографії є можливість створення інтерактивних просторів, де рухи танцівників можуть взаємодіяти з віртуальними об'єктами в реальному часі, що дозволяє хореографам експериментувати з простором і часом, створюючи унікальні композиції, які змінюються на очах у глядача. Наприклад, використання систем захоплення

руху дає можливість проектувати віртуальні образи, що реагують на рухи танцівника, створюючи ілюзію взаємодії з цифровим середовищем, що не тільки збагачує візуальну складову виступу, але й дозволяє досліджувати нові можливості для хореографії, які раніше були недосяжними.

Аудіовізуальне мистецтво, зокрема відео-арт, також отримало новий поштовх завдяки цифровим технологіям. Сучасні програми для редагування відео, тривимірної графіки та анімації дозволяють створювати складні візуальні ефекти, які можуть інтегруватися в хореографічні постановки. Відео-проекції на сцені або навіть на тілах танцівників відкривають нові можливості для вираження художньої ідеї. Зміна перспективи, гра зі світлом і тінню, маніпуляція кольорами – все це стає доступним завдяки цифровим технологіям, дозволяючи створювати вражаючі аудіовізуальні інсталяції, що захоплюють глядача [4; 171].

Вплив синтезу хореографії та аудіовізуального мистецтва на сприйняття глядача є надзвичайно потужним. Поєднання руху, звуку та візуальних ефектів створює багатовимірний художній простір, що занурює глядача у світ твору. Це занурення забезпечується не лише багатством візуальних та аудіальних стимулів, але й через інтерактивність, яку породжують цифрові технології. Глядач стає активним учасником події, його сприйняття змінюється від спостережливості до інтерактивної взаємодії з твором. Це може викликати глибші емоційні переживання та сприяти більш глибокому розумінню художньої ідеї.

Крім того, цифрові технології дозволяють митцям експериментувати з формою подачі матеріалу. Наприклад, віртуальна реальність (VR) та доповнена реальність (AR) відкривають нові можливості для створення інтерактивних і багатовимірних вистав, де глядачі можуть буквально занурюватися у світ, створений митцем, що змінює традиційне розуміння театрального простору і дозволяє створювати нові форми мистецтва, які виходять за межі звичного сценічного виконання. Цифрові технології суттєво змінюють як процес створення мистецьких творів, так і їхнє сприйняття. Вони дають митцям нові інструменти для експериментів та самовираження, а глядачам – можливість глибше занурюватися в художній світ, що відкриває перед ними нові форми естетичного досвіду. Цей синтез хореографії та аудіовізуального мистецтва на основі цифрових технологій стає важливим кроком у розвитку сучасного мистецтва, що дозволяє розширювати його межі та відкривати нові способи комунікації між митцем та глядачем.

Поєднання цих можливостей дозволяє підсилити візуальне враження від танцю, додати нові виміри і перспективи, недоступні на традиційній сцені. Наприклад, хореографія, виконана на сцені, може бути знята камерою під різними кутами, що дозволяє глядачеві побачити рухи виступаючих із дещо інших ракурсів, підкреслити важливі деталі та створити більш інтимне сприйняття танцю. Монтаж може створювати ефект безперервного руху, де сцени плавно переходять одна в іншу, створюючи відчуття динаміки і напруги. Спецэффекти можуть додавати фантастичні елементи, що підсилюють художній вираз і дозволяють глядачеві зануритися в унікальний світ, створений за допомогою хореографії та аудіовізуальних засобів. Загалом, координація простору і часу у синтезі хореографії та аудіовізуального мистецтва дозволяє створювати багатошарові, динамічні та вражаючі художні твори, які виходять за межі традиційної сцени і пропонують нові способи вираження та сприйняття мистецтва [9; 54].

Розширення меж сприйняття за допомогою сучасних технологій, зокрема таких як віртуальна реальність (VR) і доповнена реальність (AR), дозволяє створювати інтерактивні простори, де глядачі можуть безпосередньо взаємодіяти з хореографічними виставами. Віртуальна реальність занурює глядача в повністю цифрове середовище, де вони можуть вільно переміщатися, оглядати сцену з різних кутів і навіть відчувати себе частиною вистави, що дозволяє створювати ілюзію присутності на сцені або серед виконавців, що значно підсилює емоційний вплив хореографії.

Доповнена реальність, у свою чергу, накладає цифрові елементи на реальний світ, що дозволяє інтегрувати віртуальні об'єкти та ефекти у реальне середовище глядача, що відкриває нові можливості для творчих експериментів, де фізичний і цифровий світи взаємодіють, створюючи унікальні художні образи. Наприклад, глядачі можуть бачити віртуальні танцювальні фігури, що з'являються поруч із реальними виконавцями, або спостерігати за танцем, який розгортається у вигляді голографічних зображень безпосередньо у них вдома.

Завдяки VR і AR, хореографія може виходити за межі традиційних сценічних просторів і залучати аудиторію в нові способи. Глядачі можуть взаємодіяти з цифровими елементами, впливати на розвиток сюжету або руху танцівників, що створює відчуття співучасті і робить кожен перегляд унікальним. Такі технології також дозволяють глядачам відчувати себе частиною вистави, збільшуючи їхнє емоційне залучення і створюючи більш глибокі та особисті переживання. Загалом, використання VR і AR у хореографічних виставах розширює межі сприйняття, дозволяючи створювати інтерактивні і занурювальні простори, що не тільки підсилює емоційний вплив мистецтва, але й відкриває нові можливості для творчості, залучаючи аудиторію в нові способи і пропонуючи унікальні художні враження [1; 79].

Нові форми наративу, що виникають із поєднання хореографії з аудіовізуальними елементами, відкривають безліч можливостей для створення складних і багатошарових розповідей. Рухи тіла, інтегровані з візуальними та звуковими ефектами, дозволяють розповідати історії на новому рівні, де кожен елемент має свою роль і доповнює інші, що дозволяє створювати більш глибокі й насичені наративи, що виходять за межі традиційних форм балету і танцювальних вистав. Наприклад, візуальні ефекти можуть підкреслювати і розширювати значення кожного руху танцівника, додаючи додаткові шари сенсу й емоційного впливу. Звукові ефекти та музика можуть створювати атмосферу, підсилювати драматичні моменти або створювати контрасти, які додають динаміки і напруги в наратив.

За допомогою монтажу і спеціальних ефектів можна маніпулювати простором і часом, змінювати перспективи і фокус, що дозволяє глядачам сприймати історію з різних кутів і в різному контексті. Такий синтез дозволяє створювати інноваційні форми розповіді, де хореографія стає частиною складного візуально-звукового полотна. Наприклад, уявіть собі сцену, де танцюристи виконують складні рухи в оточенні змінних віртуальних декорацій, які реагують на їхні рухи і змінюються в реальному часі, зокрема це може бути битва між добром і злом, де кожен рух танцівника змінює ландшафт навколо них, або романтична сцена, де емоції персонажів підкреслюються кольорами і світлом [7; 316].

Нові форми наративу також дозволяють розширити традиційні форми балету і танцювальних вистав, додаючи їм нових сенсів і інтерпретацій. Класичні сюжети можуть бути переосмислені і представлені в новому світлі, використовуючи сучасні технології і аудіовізуальні засоби. Це дозволяє не лише зберегти традиції, але й адаптувати їх до сучасних вимог і очікувань аудиторії, роблячи їх більш актуальними та привабливими для нових поколінь глядачів.

Синтез хореографічного та аудіовізуального мистецтва значно підсилює емоційний вплив на глядача, створюючи потужні та запам'ятовувані враження. Музика, звук і зображення, синхронізуючись із рухами танцюристів, додають додатковий шар емоційності до кожного моменту виступу. Музика, з її здатністю викликати емоції, може підсилювати драматичність або ліричність сцени, забезпечуючи глибоке емоційне резонанс. Наприклад, напружені ритми або потужні акорди можуть підкреслювати інтенсивність і енергію хореографічного номеру, створюючи відчуття динаміки та руху, яке буквально захоплює глядача. Спокійніші, мелодійні звуки, у свою чергу, можуть додати елементу ніжності і ліричності, викликаючи відчуття спокою або смутку.

Звукові ефекти також відіграють важливу роль у створенні атмосферності та підсиленні емоційного впливу. Наприклад, звук падаючих крапель може додати відчуття самотності чи напруженості, а гуркіт грому – відчуття небезпеки чи драматичності. Звукові ефекти можуть слугувати акцентами, підкреслюючи певні моменти у хореографії, надаючи їм більшого значення. Візуальні ефекти та зображення ще більше розширюють можливості для емоційного впливу. Візуальні проекції, світлові ефекти і цифрові декорації можуть створювати надзвичайно вражаючі сцени, які підкреслюють і доповнюють хореографічні рухи. Зміна кольорової гами, використання тіней та світла, а також динамічні проекції можуть створювати різні емоційні стани, від енергійного піднесення до глибокого смутку. Наприклад, проекція зірок та нічного неба може додати відчуття магії і нескінченності до танцювальної сцени, тоді як червоні і помаранчеві кольори можуть викликати відчуття пристрасті чи небезпеки. Візуальні ефекти також можуть допомогти розповісти історію, додаючи контексту і глибини до виступу [2; 54].

Інтердисциплінарний підхід у створенні художніх проєктів, що поєднують хореографію та аудіовізуальне мистецтво, є ключовим фактором для інновацій та експериментів. Взаємодія хореографів, режисерів, операторів, композиторів і технологів сприяє формуванню комплексних творчих процесів, де кожен фахівець привносить унікальний досвід і знання, що дозволяє створювати нові художні форми та розширювати межі традиційного мистецтва.

Хореографи працюють над створенням і розробкою танцювальних рухів, що передають емоції та наративи через пластику тіла. Вони співпрацюють із режисерами, які визначають загальну концепцію та візуальне оформлення проєкту, а також координують роботу всієї команди для досягнення єдиної художньої візії. Режисери також відіграють важливу роль у розробці сценарію та постановки, забезпечуючи гармонійне поєднання всіх елементів вистави. Оператори, зі свого боку, відповідають за технічну реалізацію проєкту, використовуючи камери, світло та інші технічні засоби для створення бажаного візуального ефекту. Їхня робота дозволяє маніпулювати простором і часом, додаючи нові виміри і перспективи до хореографії, що неможливо досягти на традиційній сцені.

Композитори створюють музичний супровід, що підкреслює та доповнює хореографічні рухи. Музика є важливим елементом, що створює настрій і емоційний фон вистави. Вона може підсилювати драматичні моменти, додавати ліричності або енергійності до танцювальних номерів. Композитори співпрацюють із хореографами та режисерами для створення гармонійного поєднання

музики та рухів. Технології відповідають за інтеграцію сучасних технологій у проект. Вони можуть використовувати віртуальну реальність (VR), доповнену реальність (AR), проекції, а також різноманітні спецефекти для створення унікальних візуальних та інтерактивних елементів. Використання технологій дозволяє експериментувати з новими формами вираження, розширюючи можливості традиційного мистецтва [10; 87].

Такий інтердисциплінарний підхід сприяє створенню інноваційних проектів, що поєднують мистецтво і технології, дозволяючи розширювати межі традиційного мистецтва і відкривати нові можливості для художнього вираження. Спільна робота хореографів, режисерів, операторів, композиторів і технологів створює умови для розвитку нових художніх форм та експериментів, що виходять за рамки звичних жанрів і стилів, що сприяє розвитку сучасного мистецтва й дозволяє досягти більшого емоційного та візуального впливу на глядача, створюючи незабутні і глибокі художні враження.

Отже, концептуальні засади синтезу хореографічного та аудіовізуального мистецтва є важливим напрямом у сучасному мистецтві, що сприяє розвитку нових форм творчості і розширює можливості художнього вираження. Інтеграція різноманітних виразних засобів, таких як рух тіла, ритм, простір і час, з елементами аудіовізуального мистецтва, включаючи звук, зображення, монтаж і спецефекти, дозволяє створювати багатогранні і комплексні художні твори. Такий підхід надає можливість передати емоції та наративи з більшою глибиною і деталізацією.

Координація простору і часу є ще одним додатковим аспектом цього синтезу. Хореографія вимагає фізичного простору для виконання, тоді як аудіовізуальне мистецтво має можливість маніпулювати простором і часом за допомогою монтажу, камери і спецефектів. Це дозволяє підсилити візуальне враження від танцю, додати нові виміри і перспективи, недоступні на традиційній сцені. Розширення меж сприйняття завдяки використанню сучасних технологій, таких як віртуальна реальність (VR) і доповнена реальність (AR), відкриває нові можливості для глибшого залучення аудиторії. Створення інтерактивних просторів, де глядачі можуть безпосередньо взаємодіяти з хореографічними виставами, дозволяє отримати унікальні емоційні переживання і занурення у світ мистецтва [11; 109].

Нові форми наративу, що виникають завдяки поєднанню хореографії з аудіовізуальними елементами, дозволяють створювати складні і багатопланові розповіді. Рухи тіла можуть переплітатися з візуальними та звуковими ефектами, розширюючи традиційні форми балету й танцювальних вистав, додаючи нових сенсів та інтерпретацій. Це сприяє розкриттю більш глибоких та багатогранних сюжетів, що захоплюють глядачів. Підсилення емоційного впливу є ще одним важливим аспектом цього синтезу. Музика, звук і зображення можуть підкреслювати і доповнювати рухи танцюристів, створюючи сильніші і більш запам'ятовувані враження. Це дозволяє досягти більшого емоційного впливу на глядача, занурюючи його у світ хореографічного мистецтва.

Приклади вдалого синтезу хореографічного та аудіовізуального мистецтва в українських хореографічних постановках демонструють, як сучасні технології можуть підсилити емоційний і візуальний ефект. Зокрема «Вартові мрій» студії «Квартал 95» це постановка, створена у співпраці з хореографом О. Лещенком, поєднує танець із вражаючими відеопроєкціями. За допомогою 3D-мапінгу та інтерактивних відеоефектів, які реагують на рухи танцівників, створено фантастичний світ, де реальність і віртуальність тісно переплітаються. Цей проект став одним із перших в Україні, що на високому рівні поєднав хореографію та аудіовізуальні технології. «Тіні забутих предків» театру «Київ Модерн-балет» є відомою постановкою Р. Поклітару з використанням сучасних аудіовізуальних технологій створює багатовимірний простір, який підкреслює атмосферу карпатського міфу. Відеопроєкції та світлові ефекти в поєднанні з сучасною хореографією роблять виставу динамічною та візуально насиченою, занурюючи глядача у світ легенд та емоцій [6; 58].

«Лебедине озеро Reloaded» студії «Freedom Ballet» демонструє як класичний балет зустрічається з сучасними танцювальними стилями та аудіовізуальними ефектами. Використання проєкцій та LED-панелей на сцені дозволило створити сучасний, навіть футуристичний образ традиційного твору. Світло, кольори і музика були інтегровані з танцювальними номерами, що підсилювало драматизм і сучасну інтерпретацію класики. «Софія» від ансамблю «Київська Русь» присвячена історії України, використовує синтез танцю та відео-арту для відтворення історичних подій і образів. Відеопроєкції, що відображають архітектурні пам'ятки та символи української культури, гармонійно поєднуються з народними та сучасними танцювальними номерами, створюючи єдину композицію, яка розповідає про українське минуле через мистецтво. Згадані приклади демонструють як українські хореографи та художники успішно інтегрують цифрові технології в свої постановки, створюючи інноваційні та захоплюючі вистави, які захоплюють глядача і роблять мистецтво більш доступним та емоційно насиченим.

Інтердисциплінарний підхід, що включає взаємодію хореографів, режисерів, операторів, композиторів і технологів, сприяє створенню інноваційних проєктів, що поєднують мистецтво і технології. Такий підхід сприяє розвитку нових художніх форм і експериментів, що розширюють межі традиційного мистецтва. Спільна робота різних фахівців дозволяє створювати комплексні творчі процеси, де кожен привносить унікальний досвід і знання, що дозволяє створювати нові художні форми та розширювати можливості традиційного мистецтва. Таким чином, концептуальні засади синтезу хореографічного й аудіовізуального мистецтва сприяють розвитку нових форм творчості і розширюють можливості художнього вираження, що дозволяє створювати більш багатогранні і насичені емоційні переживання для глядачів, розкриваючи нові горизонти у просторі сучасного мистецтва.

Висновки. У статті розглянуто складний і багатогранний процес синтезу хореографічного та аудіовізуального мистецтва, який відкриває нові горизонти для креативного вираження та сприйняття. Поєднання цих двох форм мистецтва дозволяє створювати інтегровані перформанси, які одночасно захоплюють увагу глядачів через танець і візуальні ефекти, а також створюють глибші емоційні та сенсорні враження.

Аналіз сучасних тенденцій у цьому напрямі показує, що новітні технології, серед яких проєкції, доповнена реальність і інтерактивні мультимедійні елементи, значно розширюють можливості хореографії. Вони дозволяють хореографам і артистам створювати нові форми вираження, де танець стає частиною складних аудіовізуальних композицій. Такі інтеграції сприяють збагаченню досвіду глядача та дозволяють більш глибоко передати концепції та емоції.

Синтез хореографічного і аудіовізуального мистецтва також впливає на практики навчання і підготовки артистів. Хореографи і танцюристи тепер повинні володіти не лише класичними навичками танцю, але й розуміти основи роботи з мультимедійними технологіями, щоб ефективно інтегрувати їх у свої виступи. Таким чином, синтез цих форм мистецтва не лише розширює творчі можливості, але й сприяє розвитку нових жанрів і форм сценічного мистецтва, що відображають сучасні культурні та технологічні тенденції, що, в свою чергу, відкриває нові перспективи для дослідження і реалізації творчих ідей у сфері хореографії та аудіовізуального мистецтва.

Список використаної літератури

1. Галас Б. В. Мультимедійні технології у сценічному мистецтві. Харків : Фоліо, 2018. 290 с.
2. Довженко І. В. Сучасна українська хореографія в контексті мультимедійного мистецтва. Київ : Либідь, 2021. 280 с.
3. Загребельна О. Г. Танець і технології: нові горизонти в сучасній хореографії. Одеса : Одеськ. нац. ун-т, 2017. 210 с.
4. Костюк В. Г. Хореографія в епоху цифрових технологій. *Вісник Харк. держ. акад. культури*, 2021. 215 с.
5. Левенець О. М. Інтерактивність у сучасній хореографії. Львів : Астролябія, 2020. 250 с.
6. Литвин А. В. Хореографія та віртуальна реальність: нові горизонти. *Вісник Київ. нац. ун-ту культури і мистецтв. Серія: Мистецтвознавство*, 2020. 105 с.
7. Мельник Г. В. Синтез хореографії та кінематографу в сучасному мистецтві. *Вісник Київ. нац. ун-ту культури і мистецтв. Серія: Мистецтвознавство*, 2015. 415 с.
8. Романенко М. Д. Використання інтерактивних медіа у хореографічних постановках. *Вісник Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв*, 2021. 250 с.
9. Чернявська І. В. Мультимедійні засоби у хореографічних постановках. *Вісник Харк. держ. акад. культури*, 2016. 154 с.
10. Чорнобривець В. Д. Кіберпростір і хореографія: нові методи і підходи. *Культура України*, 2020. 100 с.
11. Якимчук І. В. Синергетика в сучасному українському хореографічному мистецтві. Київ : Наук. думка, 2019. 320 с.

References

1. Halas B. V. Multymediini tekhnolohii u stsenichnomu mystetstvi. Kharkiv : Folio, 2018. 290 s.
2. Dovzhenko I. V. Suchasna ukrainska khoreohrafiia v konteksti multymediinoho mystetstva. Kyiv : Lybid, 2021. 280 s.
3. Zahrebelna O. H. Tanets i tekhnolohii: novi horyzonty v suchasni khoreohrafi. Odesa : Odeskyi natsionalnyi universytet, 2017. 210 s.
4. Kostiuk V. H. Khoreohrafiia v epokhu tsyfrovyykh tekhnolohii. *Visnyk Kharkivskoi derzhavnoi akademii kultury*, 2021. 215 s.
5. Levenets O. M. Interaktyvnist u suchasni khoreohrafi. Lviv : Astroliabiia, 2020. 250 s.
6. Lytvyn A. V. Khoreohrafiia ta virtualna realnist: novi horyzonty. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu kultury i mystetstv. Serii: Mystetstvoznavstvo*, 2020. 105 s.
7. Melnyk H. V. Syntez khoreohrafi ta kinematohrafu v suchasnomu mystetstvi. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu kultury i mystetstv. Serii: Mystetstvoznavstvo*, 2015. 415 s.
8. Romanenko M. D. Vykorystannia interaktyvnykh media u khoreohrafichnykh postanovkakh. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadrov kultury i mystetstv*, 2021. 250 s.

9. Cherniavska I. V. Multymediini zasoby u khoreohrafichnykh postanovkakh. *Visnyk Kharkivskoi derzhavnoi akademii kultury*, 2016.154 s.
10. Chornobryvets V. D. Kiberprostir i khoreohrafiia: novi metody i pidkhody. *Kultura Ukrainy*, 2020. 100 s.
11. Iakymchuk I. V. Synerhetyka v suchasnomu ukrainskomu khoreohrafichnomu mystetstvi. Kyiv : Naukova dumka, 2019. 320 s.

UDC 793.3+681.842-044.962

SYNTHESIS OF CHOREOGRAPHIC AND AUDIOVISUAL ARTS

Fedorov Oleksandr – Master's degree student of the Department of Choreography
Rivne State University of the Humanities

The purpose of this work is to research and create new forms of artistic expression by combining choreography with audiovisual elements, which allows to expand the possibilities of artistic influence on the viewer, creating interactive and multifaceted artistic compositions that stimulate not only visual, but also emotional perception.

Research methodology. Scientific works, articles and materials devoted to choreography, audiovisual art and their interaction were considered. A review of historical examples of the synthesis of these two forms of art and their influence on the development of modern culture is carried out.

Research results. It has been established that the integration of these two forms of art opens wide opportunities for the creation of new, innovative artistic products that have a strong emotional impact on the audience. It was found that the combination of choreography with audiovisual elements allows to significantly strengthen the perception of dance compositions, adding to them additional layers of meaning and meaningful accents. The use of video projections, light effects and music in interaction with the movement of the human body creates a synergistic effect, where all elements complement each other, creating a complete artistic image.

The experimental part of the study demonstrated that audiovisual technologies can not only complement, but also change the nature of choreographic productions, giving them new meanings and interpretations. For example, changing the tempo of the music or the color scheme of the projections can significantly affect the perception of the dance, changing the emotional background and accents in the composition. The analysis of the reactive audience showed that the synthesis of choreography and audiovisual art significantly contributes to the involvement of the audience, blocking the complex impact on various organs of creating a deeper and multifaceted experience, and this in turn confirms that such artistic projects have the potential to be widely used both in theatrical productions, as well as in performances, music videos and other forms of contemporary art.

Scientific novelty. The article attempts to substantiate and develop new approaches to the integration of choreography with audiovisual elements, which allows creating more complex and multifaceted artistic compositions. The study systematizes the ways of interaction of movement, sound, light and visual effects, revealing their synergistic potential for the formation of new artistic forms. For the first time, a methodological approach to the synthesis of choreography with audiovisual technologies is proposed, which contributes to a deeper emotional impact on the viewer and expands opportunities for innovation in the field of modern art.

The practical significance of the research is reflected in the possibility of using the obtained results in the creation of new forms of stage productions, performances, video clips and other types of art projects. The proposed approaches and methods can be applied by choreographers, directors, scenographers and designers to increase the emotional impact on the audience and create more expressive and multifaceted artistic images. In addition, the results of the research can become the basis for further scientific works in the field of art, in particular for the development of new directions in choreography and audiovisual art that meet the requirements of modern culture.

Key words: art synthesis, choreography, audiovisual art, video art, digital technologies, artistic expression.

Надійшла до редакції 11.09.2024 року.

УДК 781.22:534.84

СТАНДАРТИ ЯКОСТІ ЗВУКОВОГО МАТЕРІАЛУ : ЗАСОБИ ТА МЕТОДИ

Михайло Юрійович Ужинський – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри естрадної музики,
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне

<https://orcid.org/0000-0002-7090-7631>

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14592537>
mishykas@gmail.com

Іван Іванович Рокіщук – старший викладач кафедра естрадної музики,
<https://orcid.org/0000-0002-1686-7181>
e1rock@ukr.net

Павло Андрійович Татарніков – магістрант кафедри естрадної музики,
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне
<https://orcid.org/0000-0002-1686-7181>
xpentium.i11@gmail.com